

Ранкова зустріч

Тема: Звучить над нашим рідним краєм

безсмертне слово Кобзаря

Мета: розкрити велич і безсмертя українського поета, світового генія, неперевершеного майстра слова Т.Г.Шевченка; розвивати інтерес до життя і творчості народного поета; розширити знання учнів про Шевченка – поета, Шевченка – художника; виховувати в учнів любов і повагу до Великого Кобзаря, до історичного минулого України, до сторінок історії народу, який боровся за свою свободу, шанобливе ставлення до надбань української культури.

Хід ранкової зустрічі

I. Привітання

Учитель. Рідна мова в рідній школі!

Що бринить нам чарівніш?

Що нам ближче, і миліш,

І дорожче в час неолі?

Рідна мова! Рідна мова!

Що в єдине нас злива, —

Перші матері слова,

Перша пісня колискова.

Привітання: (пісня)

Вітання в колі

Добрий день,

Матінко земля.

Добрий день,

Українська мова моя.

Скільки музики в цій мові,

Скільки сили в кожному слові,

Скільки сонця й теплоти.

День почнемо із вітання.

Скажіть один одному побажання.

Діти бажають добра один одному і передають укр.вінок

II. Робота з календарем погоди

Учитель. Нехай всі ваші побажання здійсняться.

А яка ж погода супроводжувала нас дорогою до школи?

Про це нам повідомить чергові синоптики.

Синоптик 1. Сьогодні 9 березня. Погода ясна, сонячна, тепла. Березень у природі називають крапельник, протальник - від швидкого танення снігу, красовик – за неповторну красу та чарівність оживої природи. . Древні римляни назвали цей місяць на честь Марса – бога родючості природи - мартом.

Синоптик 2. Але найбільш уживаними назвами цього місяця були – березіль, березник і березень. Можливо ці назви вказували на те, що о цій порі берези починають наливатись соком, що говорить про прихід весни.

А ще 9 березня 1814 р. народився відомий український письменник Тарас Григорович Шевченко. 2014 рік Президент України проголосив роком Тараса Шевченка, так як в цьому році Україна святкуватиме 200-річчя з Дня народження поета.

ІІІ. Повідомлення теми ранкової зустрічі

Вчитель. Діти, а що Ви знаєте про Т.Шевченка? (Відповіді дітей)

Великі поети – вічні супутники свого народу і цілого людства. Таким вірним, благородним супутником на дорогах століть став для українців, для всіх братніх народів Тарас Шевченко – гордість і слава української нації. Шевченко належить до найулюбленіших поетів світу.

9 березня 2014 року український народ відзначатиме 200 років від дня народження Т.Г.Шевченка. Шевченко залишив нам свої неоціненні духовні надбання — твори і світлу добру пам'ять про себе. Він пробуджував любов до своєї Батьківщини, кликав сильних на подвиги, вселяв у слабких надію і віру. Ми повинні завжди пам'ятати про генія українського народу.

Обмін інформацією:

Учень 1. Народився Тарас Шевченко 9 березня 1814 р. в сім'ї кріпака. Батько Григорій Іванович родом з козаків, був людиною письменною, Мати – Катерина Бойко – була натурою чутливою і люблячою.

Учень 2. Дитячі роки поета були тяжкими, сирітськими, безрадісними. Коли Тарасові було 9 років померла його мати. А в 11 років від злиднів і важкої роботи помер батько. Хлопчик залишився сиротою.

Учень 3. Тарас дуже хотів читати, писати, малювати. Як випадала вільна хвилинка він , сховавшись у бур'янах, малював усе, що бачив довкола. Дуже хотів вчитися. Та вчитися прийшлося при церковній школі у дяка.

Учень 4. Тарас наймитує в школі, а потім пасе громадську череду. Мине 20 років, і він з болем згадуватиме своє дитинство у вірші "Мені тринадцятий минало".

Учень 5 Ще будучи пастухом, Тарас завжди мав при собі зшити з паперу маленьку книжечку, в якій малював і записував народні пісні.

Учень 6. Змалку в малої дитини прокинувся талант художника. Це було незвичайне дитяче захоплення. Вугіллям, крейдою чи олівцем він малював скрізь, де тільки міг: на стінах, дверях, папері.

Учень 7. Потім служив у пана Енгельгарда хлопчиком – козачком. На життєвому шляху зустрів багато розумних людей, які побачили в ньому

талановиту людину і викупили з неволі, допомогли з навчанням в Академії мистецтв. Ставши вільною людиною в 24 роки, Тарас написав багато поетичних творів, які увійшли до збірки «Кобзар».

Учень 8. Пани і цар злякалися віршів і заслали поета у далеку пустелю – на заслання, подалі від рідної України. Але не скорився Тарас і потайки писав і малював. Через 10 довгих років повернувся він із заслання змучений, хворий, але не зломлений. Помер Т.Г.Шевченко в Петербурзі, пізніше його було перепоховано у Каневі на Чернечій горі, яка тепер зветься Тарасовою.

Учень 9. Із 47 прожитих років йому довелось бути; 24 роки кріпаком, 10 років у неволі, 3,5 роки під наглядом поліції. І тільки 9 років вільною людиною.

Учень 10. У німій холодній майстерні, в будинку Академії мистецтв він пішов із життя. Було це 10 березня 1861 р. Але залишився його заповіт – мрії тобі, нам, українському народові.

Учень 11. З його мистецької спадщини збереглося 835 творів живопису і графіки. Є дані про 270 втрачених і досі не знайдених мистецьких творів.

Учень 12. Поетична спадщина Шевченка налічує понад 240 творів. Однак він відомий світу і як художник.

Учень 13. Мистецька спадщина Т. Г. Шевченка налічує близько 1200 робіт – олійних картин, акварелей, офортів, малюнків.

Учень 14. Близько 100 населених пунктів в Україні, де побував Шевченко, налічують дослідники .

Учень 15. Народ пам'ятає про свого Кобзаря, вшановує його пам'ять: ім'ям Шевченка названо парки, театри, вулиці. У нашому місті також названо його іменем одну із вулиць, є парк ім. Т.Г. Шевченка. Його ім'я у 1939 році присвоєно Київському державному університету. На майданах міст і сіл споруджено пам'ятники поету.

Учень 16. Не лише в Україні вшановують його пам'ять. Пам'ятники нашому Шевченку стоять у далекій Канаді, Угорщині, США, Парагваї, Франції, Аргентині. Вулиці багатьох міст світу теж названо його іменем.

Учень 17. Народ творив про Шевченка легенди, прислів'я, приказки, вишивав його портрет на полотні, малював, вирізьблював, будував йому пам'ятники. Та найкращим пам'ятником Тарасові було слово народне.

Вчитель.

Які прислів'я про Шевченка ви знаєте?

- *Шевченкове перо панів по серці скребло.*
- *А Шевченків "Кобзар" обпик царя, як жар.*
- *Шевченкові твори сяють, мов зорі.*
- *Тарасове слово живе і здорове.*
- *Тарасів заповіт облетів увесь світ.*
- *Шевченко Тарас наче сонце для нас.*
- А які легенди про Шевченка ви знаєте?

Учні пригадують легенди "Портрет", "Шевченкові дні в школі" та ін.

ІV. Поетична творчість Шевченка

Робота в групах : «Калина» «Верба» «Барвінок»

- Зараз в групах попрацюємо.

Лідерів ви обирайте,

Працювати починайте .

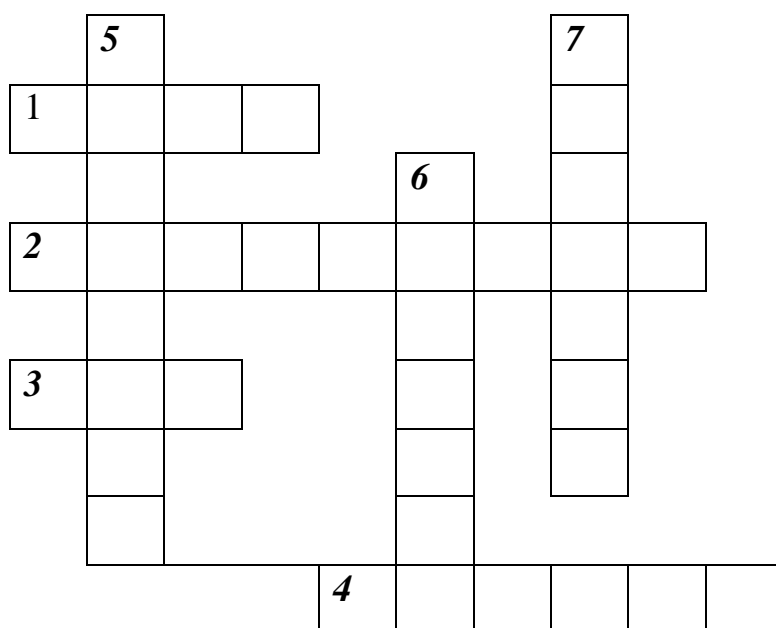
Завдання 1.

Літературна гра « З якого твору? »

1. «Мені тринадцятий минало»	А Раз укриє тебе рясно зеленим покровом
2. «І виріс я на чужині»	Б Поглянув я на ягнята – не мої ягнята.
3. «Ой діброво – темний гаю»	В Аж страх погано У тім хорошому селі...

Завдання 2.

Кросворд « Чи знаєте ви твори Шевченка? »

По горизонталі:

Неначе сонце засіяло,
неначе все на світі стало
моє ...лани, гаї, сади!...

І ми, жартуючи, погнали
Чужі ягнята до... (води).

Дивлюсь, аж світає,
край неба палає,
соловейко в темнім гаї

сонце... (зустрічає).
Не називаю її раєм –
тії хатиночки у ...(гаї).
Тече вода з-під явора
яром на долину.
Пишається над водою
червона... (калина).
По вертикалі:
На панщині пшеницю жала,
втомилася; не спочивать
пішла в снопи, пошкандибала
Івана сина ...(годувать).
Садок вишневий коло хати,
хрущі над вишнями гудуть,
плугатарі з плугами йдуть.
співають ідучи ...(дівчата).
В лиху годину,
якось недавно довелось
мені заїхать в ...(Україну).

Вчитель.

Тарас Шевченко... Геній, мислитель, пророк. Людина незвичайної долі й незвичайного таланту, що здобула світову славу. Увібравши в себе душу народу, він підніс його духовну велич і красу на найвищу височінь, чим збагатив увесь світ. Тарас Шевченко звеличив Україну, звеличив весь український народ.

V. Ранковий гість

Ранковий гість. Увага! Розпочинається прямий ефір студії.

Ми раді бачити всіх сьогодні вас!

Увага! Увага! Послухайте нас!

- Сьогодні ми запросили до нас у студію вчителя української мови і літератури Скадовської гімназії, який розповість вам про незвичайні події у житті та творчості генія.

VI. Крісло автора

Крісло автора. До крісла автора запрошуємо родину учня 2 –Б класу , які займалися дослідженням творчості Т. Шевченка.

Складання букету Кобзареві.

Над Дніпром височить пам'ятник-велетень. Не заростають стежки до могили великого Кобзаря, все життя і творчість якого є зразком того, як справжній митець повинен своїм талантом служити народу.

(На звороті кожної квіточки записані слова із вірша Т. Шевченка.

Назвати назву вірша).

Тече. вода, качаточка, качечка,
калина.
Реве, стогне, завива, верби, гне.
Садок, хрущі, гудуть, сім'я, зіронька.
Сонце, гори, чорніють,
пташечка, німіє.

На Тарасовій могилі у будь-яку пору року свіжі квіти. Ми теж сьогодні склали букет - символ нашої пам'яті, нашої любові й шани, нашої безмірної вдячності. *(Діти ставлять квіти у вазу до портрета Т. Шевченка)*

VII. Новини дня

Наша ранкова зустріч підходить до завершення. Попереду цікавий день, сповнений нових знань і нових відкриттів на уроках української мови та математики. На уроці образотворчого мистецтва у вас буде можливість поринути у світ фантазій. У коридорах школи на вас чекає галерея малюнків, присвячених Т.Шевченку, де є і ваші роботи.

VIII. Очікування

Учитель:

Очікування, мрія, сподівання

Нехай волошками яскравими цвітуть

Нехай сміється вам ранкове сонце

Й очікування здійснюватися почнуть

А що ж від сьогоднішнього дня чекаєте ви? (Діти)

Я сподіваюся, що ваші очікування здійсняться. І ви намалюєте свій день яскравими барвами натхнення, радості, любові, краси, мрій та успіху.

Я бажаю вам добра, приємного спілкування, успішного навчального дня. Здобуйте нові знання.

Учениця.

Уклін тобі, Тарасе,

Великий наш пророче,

Для тебе вірно б'ється,

Те серденько дитяче.

За тебе вічно б'ється

За твої заповіти,

Чого батьки не зможуть,

Те зробим ми, їх діти.